

Utvärderingsrapport

Forskning och utveckling i Sörmland (FoUiS) har haft i uppdrag av Samordningsförbundet RAR Sörmland att utvärdera samverkansprojektet *Rätt insats*.

Insatsens bakgrund och genomförande

Föreliggande utvärderingsrapport omfattar i realiteten två, på varandra byggande insatser, *Rätt insats.se* samt *Rätt insats 2.1*. I rapporten benämns dessa insatser ibland var och en för sig, och ibland samlat och då enbart som *Rätt insats*.

Rätt insats.se tillkom mot bakgrund av att insatsens samverkansparter, Eskilstuna kommun och Arbetsförmedlingen i Eskilstuna, uppmärksammat ett behov av riktade insatser till personer i den så kallade sökandekategori-14. Denna sökandekategori inkluderar personer som erhåller försörjningsstöd och bedöms vara förhindrade att aktivt kunna söka arbete och/eller omgående kunna stå till arbetsmarknadens förfogande. Rätt insats syftade till att skapa förutsättningar för personer i den utsedda målgruppen att erhålla adekvat stöd och på sikt nå egenförsörjning. Inledningsvis var insatsen mål att testa en samverkansmodell mellan kommun och Arbetsförmedling, för att med utgångspunkt från metoden Supported Employment arbeta mot att kartlägga deltagarnas förutsättningar och behov samt att ge individanpassat stöd. Efter en inledande målgruppsanalys (juni-september 2019) framkom emellertid att personer i sökandekategori-14 inte var en lämplig målgrupp för Rätt insats. Personer i denna sökandekategori hade antingen andra/pågående insatser eller var faktiskt förhindrade till att aktivt kunna söka arbete. Utöver detta genomfördes organisatoriska förändringsarbeten inom berörda verksamheter som påverkade insatsens förutsättningar för genomförande. Detta gav att det passerade en längre tid utan att insatsen genomförde deltagarinriktat arbete. När deltagarinriktat arbete väl påbörjades, efter årsskiftet 2020, föranledde de inledande positiva utfallen att Rätt insats ansökte om förlängd insatstid med viss reviderad projektplan och under beteckningen Rätt insats 2.1.

Rätt insats 2.1 avsåg att vara en insats riktad till en bredare målgrupp bestående av personer som uppbär försörjningsstöd och som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Insatsen avsåg fortsatt att utveckla en samverkansmodell mellan kommunen och Arbetsförmedlingen avseende former för att stödja denna målgrupp, samt att genom kartläggning och identifikation av varje enskild deltagares behov aktivt arbeta tillsammans med deltagarna i syfte att genom stegvisa förflyttningar nå egenförsörjning i form av arbete eller studier.

Insatsens syfte

Rättinsats har haft två syften:

- 1. att utveckla en implementerbar samverkansmodell mellan Eskilstuna kommun och Arbetsförmedlingen Eskilstuna, avseende rutiner och arbetssätt gentemot projektets målgrupp.*
- 2. att aktivt arbeta med att ge stöd och insatser som leder till att projektets deltagare genomför stegvisa förflyttningar mot/till egenförsörjning.*

Insatsens mål

Rättinsats har haft två övergripande mål med följande konkreta delmål:

1. Bistå deltagare att genomföra stegvisa förflyttningar mot egenförsörjning.
 - 1.1. Påvisa stegvis förflyttning för samtliga projektdeltagare.
 - 1.2. Tjugo procent av projektets deltagare ska nå egenförsörjning.
 - 1.3. Kontinuerligt upprätthålla 40 deltagare under projektiden.
2. Utveckla en implementerbar samverkansmodell mellan Arbetsförmedlingen och Eskilstuna kommun.
 - 2.1. Genom aktiv dialog och dokumentation under utvecklingsprocessen ge underlag som understödjer och stärker förutsättningar till att samverkansmodellens är implementerbar vid projektavslut.

Utvärderingens syfte och genomförande

Syftet med utvärderingen har varit att genom stöd och kontinuerlig uppföljning säkra att insatsen genomförs enligt plan, samt att erforderlig dokumentation under insatsens genomförande gör det möjligt att slutgiltigt kunna fastställa huruvida insatsen har nått uppsatta mål.

För att svara ann till detta har utvärderingen genomförts både formativt och summativt. Formativt har utvärderingen fört dialog med projektledare /projektgrupp sedan utvärderingen aktualiserades (februari 2020). Genom kontinuerlig dialog och feedback/feedforward har utvärderingen avsett att vara ett stöd i bland annat formulering av syfte och framtagande av mätbara insatsmål (Rätt insats 2.1). Vidare har utvärderingen följt insatsen och i dialog med projektledare/projektgrupp säkerställt att insatsen skett enligt plan samt att dokumentation möjliggör en summativ utvärdering av insatsens genomförande och måluppfyllelse.

Utvärderingens frågeställningar, underlag och bedömningar

Insatsens mål	Underlag för utvärdering	Utvärderingens bedömning
<p>1.1. Påvisa stegvis förflyttning för samtliga projektdeltagare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentation avseende samtliga projektdeltagare. - Underlaget ger information om mål och delmål, kön, datum för insatsstart, datum för insatsavslut, samt status uppdelat för perioder av tre månader (vilket därmed inkluderar information om stegförflyttningar samt status vid avslut) för respektive projektdeltagare. 	<ul style="list-style-type: none"> - Insatsen har totalt sett inkluderat 63 deltagare. - Rättinsats.se inkluderade 29 deltagare, - Rätt insats 2.1 inkluderade 34 deltagare. - Dokumentation för deltagarflödet påvisar stegförflyttning för 46 (73%) av deltagarna. För 17 deltagare framgår inte stegförflyttning. - För nära hälften av deltagarna (48%) påvisas stegförflyttningar med gynnsamt/önskvärt utfall (arbete/praktik/studier), medan utfallen för övriga deltagare (25%) där stegförflyttningar framgår är de slutgiltiga utfallen mer oklara/skiftande.
<p>1.2. Tjugo procent av projektets deltagare ska nå egenförsörjning.</p>	<p>Som ovan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentationen redovisar utfall som visar på egenförsörjning (arbete/praktik, arbetsprövning/studier/studier annan ersättning) för 30 (48%) av projektdeltagarna.
<p>1.3. Kontinuerligt upprätthålla 40 deltagare under projekttiden.</p>	<p>Som ovan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rätt insats har inte till fullo upprätthållit 40 deltagare under projekttiden. - Diskrepans givet inledande skifte i målgrupp; svårigheter i att rekrytera deltagare ex. pga. organisationsförändringar hos samarbetspartner;

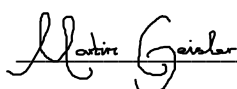
		personalomsättning i projektet; vissa deltagare har behövt mer stöd än förväntat.
2.1. Genom aktiv dialog och dokumentation under utvecklingsprocessen ge underlag som understödjer och stärker förutsättningar till att samverkansmodellens är implementerbar vid projektavslut.	Fortlöpande dialog samt dokumentation och redovisning för utveckling av arbetssätt och samverkan - sammanställt och rapporterat i form av mötesanteckningar, projektbeslut/styrgruppsbeslut, arbetsdokumentation samt underlag som illustrerar samverkansmodellens schema/struktur.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuerlig avstämning har skett som visat hur arbetet med samverkansmodellen har framskridit under insatstiden. - Slutdokumentationen vid insatsens avslut redovisar en samverkansmodell som är implementerbar.
Övrigt – har insatsen genomförts enligt plan?	Dialog mellan utvärderare och projektledare, dokumentation och underlag avseende insatsens genomförande.	<ul style="list-style-type: none"> - Rättinsats.se genomfördes inte enligt plan under en längre tid av uppstarten (se "Insatsens bakgrund och genomförande"). - Rätt insats 2.1 bedöms över lag ha genomförts enligt plan (med hänsyn till utmaningar givna av Covid-19 pandemin samt organisatoriska förändringar vid berörda samverkansparter).
Övrigt – finns särskilda lärdomar?	Dokumentationsunderlag.	<ul style="list-style-type: none"> - Rättinsats.se: inledande målgruppsanalysen visade att avsedd målgrupp inte var lämplig. Målgruppen borde varit klarlagt då insatsen planerades/beviljades. - Rättinsats.se bedrev ingen deltagarriktad verksamhet under de inledande sex månaderna pga. felaktig målgrupp samt då organisationsförändringar i berörda verksamheter påverkade insatsens förutsättningar. Lärdom av detta är att säkerställa (ev.

		<p>skriftligt) samarbeten /förutsättningar som är bärande för insatser.</p> <p>- Givet detta: kan eventuellt en trappstegsmodell nyttjas där osäkerheter inte kan klarläggas utan inledande arbete (målgruppsanalys / fastställa förutsättningar) där insatsen därefter kan beviljas fortsatt medel.</p> <p>- Rätt insats 2.1 har utvecklat en deltagardokumentation som tydligt och konstruktivt illustrerar deltagarflöde och stegförflyttning på ett föredömligt sätt.</p>
--	--	---

Utvärderingens utlåtande

Övergripande har Rätt insats genomförts i linje med de avsikter och planer som formulerats i de inkomna projektplaner som ligger till grund för insatsens finansiering. I de fall (beskrivet ovan) där omständigheter och förutsättningar har krävt anpassning och justering, har detta skett på ett sätt som värnat om och i största mån sökt säkerställa insatsens grundläggande åtaganden och i dialog med så väl finansiär som utvärderare. Rätt insats har uppnått sina övergripande mål (mål 1 respektive 2). Vidare har Rätt insats uppnått vissa av de specifika delmålen (delmål 1.2 respektive 2.1), medan andra delmål inte har uppnåtts till fullo (delmål 1.1 respektive 1.3). Den kontinuerliga dialog/dokumentation som skett i och med den formativa utvärderingen, har emellertid gett insikter och underlag som gör att det ur utvärderingssynpunkt finns belägg för att fastslå att de delmål som inte blivit kvantitativt uppnådda (dvs. stegförflyttning för *samtliga* deltagare/kontinuerligt upprätthålla *fyrtyo* deltagare) har nått de nivåer som varit möjliga för insatsen att nå (ex. givet organisatoriska förutsättningar hos samarbetspartners samt utmaningar givna av Covid-19 pandemin). Utvärderingens samlade utlåtande är således att Rätt insats i möjligaste mån har nått de uppsatta målen och genomförts i enlighet med utsatta syften.

Eskilstuna 2021-11-19

Martin Geisler

Forskningsledare, utvärderare

FoU i Sörmland, martin.geisler@fou.sormland.se